

ДЕО ШЕСТИ

ОБЛИЦИ И ИНСТИТУЦИЈЕ ДЕМОКРАТИЈЕ

ГЛАВА ПРВА

НЕПОСРЕДНА ДЕМОКРАТИЈА 1. ПОЈАМ И НАСТАНАК НЕПОСРЕДНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ

Демократија је једна од највише помињаних и најомиљенијих политичких идеја која не престаје да обузима људске духове. Од античких времена (процвата античке демократије) па до данас сви велики и значајни политички покрети окренути човеку и његовој слободи су били за демократију, одушевљавали су се њом и позивали на њено остварење. Шта више, демократијом се баве и помињу је и они који су против ње и презиру је јер су свесни њеног значаја и магичног утицаја на људе и њихову политичку организацију. Може се рећи да откако постоји, демократија је подједнако предмет и љубави и мржње, оличење и добра и зла. Они који је хвале приписују јој заслуге да је извела моралисање политичког живота тиме што је отворила дискусију у јавности и омогућила народу да контролише владу и парламент. За оне који је мрзе она је као облик колективног владања извор просечности и некомпетентности а има и оних који у њој наглашавају и рационалност па и бруталност тврдећи да чак подстиче и ратничке инстинкте маса. Као што није идеална, демократија није ни без недостатака а њен стални пратилац или њено наличје је демагогија која се служи обманом да би заварала масе, завела их и одвела у супротном правцу од циљева демократије. Током историје и праксе демократије појавили су се и развили њени различити облици и типови међу којима се највише издвајају и помињу непосредна и представничка демократија (систем).

Идеја непосредне (чисте) демократије је стара и везује се за античку епоху и античке државе – полисе. Узор такве демократије је била атинска демократија чију су славу пронели њени великани попут Перикла, Херодота, Протогоре и др. да би се много векова после тога појавила и одржала у Швајцарској (њеним кантонима) али и Енглеској и